

Arts

Rai Escalé exposa a la galeria AIGUA de Bràfim una vintena de dibuixos que recreen el món monstruós de la pel·lícula que va trencar tots els esquemes el 1932

Homenatge a l'univers 'freak'

TJERK VAN DER MEULEN

Rai Escalé davant d'alguns dels dibuixos d'escenes i protagonistes de la pel·lícula

SARA SANS

A Bràfim, un poble de 700 habitants que amb prou feines ocupa 6,5 km² de l'Alt Camp, s'obre camí una petita (per l'espai) gran (per ambiciosa) sala d'art. Una dosi de necessària creativitat i inspiració impulsada per un grup d'artistes que resideixen en aquestes comarques del riu Ga-

jà. Una singular proposta que aquests dies allotja un univers encara més singular habitat pels *freaks* de la pel·lícula del 1932 que aquí es va comercialitzar com *La parada de los monstruos*. Rai Escalé ha seleccionat per a l'ocasió més d'una vintena d'escenes i personatges –esguerrats i deformes– del film per dotar d'ànima els seus dibuixos.

“Simpatitzo amb aquells personatges perquè d'alguna ma-

nera tots tenim una part de *freaks* i tots hem estat rebutjats alguna vegada... Els febles units poden ser molt forts i fer qualsevol cosa, encara que estiguin explotats, encara que siguin objecte de mofa... això em sembla un missatge molt poderós”, diu Escalé. L'artista surfeja per la incomoditat d'allò que és diferent, per allò que podria haver estat o va ser però que ja no és. És marca de la casa.

L'obra de Rai Escalé, negra per alguns, poc classificable per gairebé tothom i provocadora sempre, sorgeix quan treballa sobre una estampa religiosa o un quadre, o fins i tot dos, com la seva personal versió de les menines partint de Velázquez i Rembrandt o sobre instants de William Klein (el seu fotògraf favorit) o recreant-se amb el collage. “Mirant-ho en retrospectiva sempre m'ha agradat capgirar objectes culturals que m'han

■ **“Sempre m'ha agradat capgirar objectes culturals que m'han impactat o que em semblen importants”**

impactat o que, per alguna raó, em semblen importants”.

Això és el que marca la seva trajectòria en solitari de vint anys –des de la primera exposició a Iguapop Gallery (Barcelona), passant per Artformz Alternative (Miami), Eat Meat (Barcelona), Blokker Gallery (Madrid) o el Konvent (Berga), on és un habitual, o a Mallorca...– i que crea a quatre mans amb l'artista eslovac Milos Kopták des del 2007. La seva feina conjunta porta la firma Miror Noir. Tenen taller a Bratislava, es comuniquen en francès i venen la seva obra al mercat centreeuropeu. “Allà no és tan complicat guanyar-se la vida com a artista”, assegura Escalé. De manera que va i ve d'Eslovàquia.

Aquest estiu, entre una d'aquelles anades i vingudes que el tenen tres setmanes fora del país dues o tres vegades a l'any, *Freaks* va irrompre a Bràfim. En aquesta ocasió no hi ha collage ni art sobre art. Aquí Escalé ha partit del full en blanc. La seva proposta també és un pas de rosca. Encara que potser aquí no prement sinó deixant anar pressió, aconseguint acostar i humanitzar el que va ser concebut com a bestial i monstruós.

Viure a Bràfim, a distància de Barcelona, “ha estat una decisió política conforme a la meua edat”. Diu que si a Barcelona hi hagués un moviment intens, ell seria allà. De fet, a més d'Eslovàquia, sol exposar a Konvent, “un dels focus d'art indepen-

■ **Des del 2007 Escalé també crea a quatre mans amb Milos Kopták i firmen les seves obres com a Miror Noir**

dent més actius de Catalunya”.

A AIGUA, Escalé hi està ara com a activista cultural –un paper que ja va jugar a la fundació de l'Eat Meat Gallery de Barcelona, de la qual va ser director artístic entre el 2009 i el 2014–, i com a artista, compartint l'espai amb l'exposició retrospectiva de la joiera reusenca Rosa Nogués. Després, és més que probable que els seus *freaks* viatgin a Barcelona i a Bratislava.●

■ **Freaks****Galeria AIGUA**

Avinguda Catalunya, 5, Bràfim

Horari: Diumenges de 10 h a 14 h o concertant la visita**Preu:** De franc

■ Aigua.art

Disseny local i sostenible al DHub

REDACCIÓ

El Disseny Market Barcelona torna al Disseny Hub aquest cap de setmana amb moltes novetats. Aquest mercat, punt de trobada entre els qui busquen la creativitat i la producció local en les seves compres nadalenques, agrupa les principals associacions de les diferents disciplines del disseny, l'arquitectura, l'art i l'artesania. Entre els expositors hi ha marques i creadors que presenten les seves propostes en moda, complements, objectes de decoració, joieria, artesania, publicacions, mobiliari, il·lustració, il·luminació o peces d'art d'edició limitada.

La selecció, realitzada per un comitè de professionals del FAD (Foment de les Arts i del Disseny), que impulsa la iniciativa, garanteix una oferta de

qualitat que combina creativitat, innovació i compromís amb el disseny local i sostenible. Entre les marques participants hi ha Taller Balam, Cristina Junquero, Julieta Álvares, Jorceramics, Debosc o Cha Chá, entre moltes d'altres.

Aquest any es presenta la iniciativa solidària *Posters x Gaza*, impulsada per l'ADG-FAD per donar resposta des del disseny gràfic, la comunicació visual i la il·lustració a la crisi humanitària a Gaza. La proposta comptarà amb un estand al mercat on es podran trobar els 380 cartells originals i inèdits rebuts, mostra de la participació massiva de professionals de tot el món. Tot el recaptat es destinarà a l'oenagè Metges sense fronteres.

D'altra banda, amb la visita al Disseny Market es podrà accedir de manera gratuïta a tres exposicions temporals del DHub:

DISSENY MARKET BARCELONA

Una edició anterior del mercat al Disseny Hub

■ **Disseny Market Barcelona****Disseny Hub**

Pl. de les Glòries, 38, Barcelona

Horari: Divendres de 15 h a 20 h, dissabte i diumenge d'11 h a 20 h**Preu:** 3 euros

■ Fad.cat

Art (D)éco 1925|2025. El disseny, mirall de les arts decoratives; Colita. Antifemina, i La matèria construïda. Al vestíbul del museu també s'ubica la instal·lació nadalenca de l'estudi Gràcies Grècia, amb forma de tortell gegant.●

! **Últims dies**

World Press Photo 2025

CCCB

■ Fins al 14 de desembre

Résistance et renaissance: l'art espanyol d'après-guerre

Galeria Mayoral

■ Fins al 20 de desembre

L'art de navegar. Com perdre's en un món d'imatges

Fundació Foto Colectania

■ Fins al 21 de desembre

Els trens del centenari

La Farinera del Clot

■ Fins al 10 de gener

Tinta catalana contra Hitler

MNAC

■ Fins a l'11 de gener

Ramon Calsina.**Misèries humanes**

Espais Volart

■ Fins al 18 de gener

Cristina Iglesias. Passatges

La Pedrera

■ Fins al 25 de gener